

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona, egyes szám ára 20 fillér.
Nyitltér sora 40 fillér.
Hirdetési nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamációk, Feigl Gyula kiadó címére küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

XXII. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
WITTINGER ERNŐ.

48. szám.

A vidék szellemi élete.

Általános az a nézet, hogy a kulturai haladás az országban általában azért oly lassu, mert szellemi élet a vidéken vagy egyáltalán nincs, vagy igen kevés van.

Van ebben a mondásban némi igazság.

Az irodalom, művészet és tudomány központja a főváros. Minden nevezetesebb szellemi mozgalom Budapestről indul ki s míg a fővárosi otthon, a tűzhelynél élvezzi, a vidéki ember csak értesül róla.

A színházak, könyvtárak, ezernyi látni és tapasztalni való, népszerű, tudományos felolvasások, az országgyűlési tárgyalások eleven mozgalmas képe, ez mindmennyi tényezőjét képezi a fővárosban a szellemi élvezeteknek, ennek folyrán a haladásnak.

Mi vidékiek miudezt uólküölzzük s csupán az ujságokra vagyunk utalva.

A főváros polgárságának lépten-nyomon alkalma nyílik a szellemileg nemes szórakozásra, mely mellett számos oly réssalattal, oly kérdésekkel és tudnivaló dolgokkal ismerkedik meg, melyeket oly kellemes módon sem könyvekből, sem ujságokból elsajátítani nem lehet.

Ami szellemi élvezetünk egy-egy hangversenyben tetőzik, mely annál kevésbbé elégit ki bennünket teljesen, mert az is ritkaság s az ily élvezet iránti érzék e miatt valami nagy mértékben nincs is meg. A színházi élvezetben, melyet egy-egy vándur társaság nyújt, ritkán van közönet.

Marad még az egyleti élet, melyen alkalmunk van egymással érintkezni s a nyilvános helyeken való összejövetel, hol vagy szórakoztató játékkal töltjük szabad időnköt, vagy ujságokat olvasunk, vagy pedig — mikor annak épen ideje és alkalmunk van — politikai eszmecserét folytatunk.

Elfogulatlanul ítélve, bizony nagyon szegényes eredmény ez, de hát bármint csürjük-csavarjuk a dolgot, egyebet nem hozhatunk ki s összes szellemi élvezetünk jóformán azokra a mulatságokra redukálódik, melyeket a téli évadban át az egyik vagy másik egylet részéről a jótékonyosság érdekében rendeznek.

És ez így van hazánk legtöbb vidéki városában, ahol hiába iparkodnak utját állni annak a szellemi meddőségnek, mely teljesen lehetetlenné teszi, hogy a vidéken is életerős központok keletkezzenek.

Oly város, mely mozgalmas szellemi életével gócpontját képezné egy nagyobb vidéknek s ugyaszólván értelmi bélyegét kütné erre, kevés van, vagy talán nincs is.

Igy megmaradnak ezek a városok mind, a szó-szoros értelmében vett provinciának, szük látókörrel, kevés életrévalósággal s kicsinyes felfogással, a hétköznapi gondok és bajok közepette.

A törekvés csak akkor fog eredménynyel járni, ha nem lesz egy oldalú és az összes, erre hivatott tényezők egyértőleg működnek közre.

Azt nem akarjuk mondani, hogy a magasabb szellemi érdeklődés a vidéken egyáltalán hiányzik, korántsem. — Van elegendő miudeuütt; de részint

sporadikus jelenségek s nem hatotta át az egész társadalmat; részint pedig az a körülmény gátolja az utóbbit, hogy kik ezzel a magasabb szellemi érdeklődéssel bírnak, ezt másokban is felköltoei vagy nem akarják, vagy nem tartják rá magukat hivatottaknak.

Városi ügyek.

5866/1902.

Hirdetmény.

Gyógyszereknek külföldről való behozatát 1908. évi január hó 1-ől kezdve a vármegye alispánja engedélyezi.
Köszeg, 1902. november hó 25-án.

Dr. Sissovics,
polgármester.

554/902.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy az iparhatósági megbízottak megválasztására jógeottt kereskedők s iparosok névjegyzéke 8 napi közösmelére kivan téve.

E határ idő alatt a névjegyzék ellen észrevételek beadhatók.
Köszeg, 1902. évi november hó 25-én.

Dr. Sissovics,
polgármester.

5555/902.

Hirdetmény.

A jégbeszerzésre alkalmas időszak beállván figyelmestetem a közönséget, hogy a jégvermek túlteléséhez csak kifogástalan folyó, vagy álló vizi jeget használjanak.

Egészsnégügyi tekintetből tilos a vadárok, gnyassintón a korcsolyatőről származó jeget a jégpincékbe rakni, illetve ezen helyeken fogyasztási célra jeget termelni.

Aki ezen tilalom ellen vét, közegészség ellenes kihágást követ el s büntetés alá esik.

Köszeg, 1902. évi november hó 24-én.

Dr. Sissovics,
polgármester.

8028/1902

Hirdetmény

a járdák tisztántartása és behintés tárgyában
Azon tapasztalat folytán, hogy számos háziulajdonos csakis a rendőrségi közegek figyelmestetése után gondoskodik a ház

TARCA.

Nyugalomban.

Bihary Balázs itélő táblabíró megülvéu hivatalkodásának harminc éves jubileumát, meghatva mondott köszönetet az üdvözölő küldöttség szónokának a lelkes ünnepséért, valamint Ó Felségének is, aki hű alattvalóját érdemtelenül tüntette ki, a királyi tanácsosi címmel. S mintán késő éjnek idején hazajött a tisztelőtőre a Vidám Szerecsenhez címzett vendéglőben rendezett bankettől: levelet irt az igazságügyminiszter ó excellenciájának, tudatván vele tiszteletteljesen, hogy megrókkant egészségégi állapota miatt lemond a hivataláról.

Azt hiszem, az volt az első valótlanság, amit a táblabíró ur tudva állított valaha. Tudniillik, hogy ó rókkant lett volna. Olyan egészséges volt, mint a makk. A harminc esztendő alatt a bírósági helyiségek fűlledt szobáiban, az ifjúkori nélkülözések semmit nem ártottak vas idegzetének.

Harminc esztendő óta egyforma egészségnek örvendett. Dehát valamivel csak meg kellett indokolni a lemondást, mintán nem várta be a negyven esztendő szolgálati időt, amiért aztán teljes nyugdíj jár.

— Eh gondolta Bihary, a kegyelmes ur tizenkét esztendője nem látott engem. Együtt bíróságtunk a törvényszéknél. Azóta ó miniszter lett, én táblabíró, elfelejtett az engem egy, mintha soha sem látott volna.

S ebben tökéletesen igaza volt Bihary Baláznak. Elég gyorsan intézték el kérvényét s jubileuma után egy hónappal ott ült a főtéri Korona kávéház nagy ablakánál, vastag szivarból eregette a füstöt s önelégült kárörvendésszel fogadta hivatalba siető kollegáinak s egykori alantaszainak köszönetét.

— Mentek robotolni, mentek intrikálni, gondolta. Aztán hozzáfűzte.

— No, nekem elég volt.

Bihary Balázs, tudta, mit csinál midőn a teljes nyugdíjogosultsága előtt penzionáltatta magát. Nem volt neki érdemes tovább szolgálni.

Ötvenkét esztendő volt, izmos s érezte, hogy élvezni tudja még az élet örömeit. Takarékosan élt, még az 100 forintos albirói fizetéséből is félre tudott tenni néhány tizest, hisz senkire nem kellett költenie; agglégény maradt, szülei már gyermekkorában meghaltak. Így gyűlt össze néhány ezer forint. Aztán amiről senki nem tudott, néhány hónap előtt az égből potytyaut elé valami harmincötezer forintoscska. Örökölt egy nagybácsitól, akit soha nem látott. A néhai falusi uzsorás volt, három község lakossága átkozta el a pénzt, amit halomba gyűjtött. Egy napon megütötte a guta s csak annyi ideje maradt, hogy elmondhasa az ágyához hított hivatalos embernek, miszerint unokaöcsésére hagyja minden vagyonát.

Bihary Balázs fölvette az örökséget s szépen a takarított ezrecskék mellé tette a takaréka. Kényelmes, gondatlan élet mosolygott feléje, kárpótlás a munkában és a follebbvalók iránt érzett keserűségben eltelt életért.

A szabadság első két három hónapja úgy elrepült, mint az álom. Pompásan érezte magát. Odahaza reggelizett. Aztán sétára indult a városban. Bejárta a nagy piacot s olyan gyönyörűséggel élvezte a dolguk után látó futó emberek bongását. Aztán vagy látogatást tett, vagy hazament, olvasni a kedvenc lapját. Megebédelt, s nyomban a kaszinóba ment, ahol már régi cimborák várták a tarokkátyával. — Este a vendéglőben vacsorázott, s ha akadt jó társaság, bizony elmulatozott a nyugalmazott táblabíró ur a hajnali órákig is.

Egy ilyen vidáman eltöltött éjszaka után ballagott

hazafelé Bihary, mikor az a baleset érte, hogy megboltott valami aprócsepró gödörbeu, aminő a helyi lapok örökös fájdalma, bizony sok van a Rákóczy Ferenc tejedelem utcában. Elbukott és oly szerencsétlenül, hogy kifcamodott a lába. A nyöszörgő urat úgy találta meg az éjjeli őr s haza szállította.

Bihary Balázs most volt betegéletében először. Igaz, nem volt nagy betegség. Fájdalmas műtőttel igazították helyére a lábát, de azután jó volt minden. Csak-hogy épen ágyban kellett maradnia az összekötött lábával. S naphosszat ott feküdt egyedül szobájában. Mert az apolonót, aki vén, csul és barátságatlan volt, már harmadnapra elkergette. Inkabb magányosan feküdt odahaza. Igaz, hogy hébe-hóba meglátogatták jobaráit, ismerősei, az első hetekben gyakrabban, de azután már ritkábban, amint az történni szokott. S a beteget napról-napra jobban gyötörte az unalom, a magauy.

Megunta az olvasást, étvágya a hosszas fekvés miatt nem volt. Ugy feküdt ott az ágyban, mint a rab a börtönében. Vendégeit, akik bébe-hóba látogattak el hozzá meggyűlölte, mert mindegyiknek arcáról leolvasta a mehetnéket és hogy éppen muszájból, tisztességtudásból jöttek hozzá.

A nyugalmazott táblabíró ahogy ott feküdt az ágyban szomoruan, töprengve, rájött arra a neki új igazságra, hogy a munkátalan szabadság és a gondtalan ekzisztencia, nem minden. Kell még hozzá sok, ha az ember megelégedetten akar élni. S ebből a kiindulási pontból aztán tovább fűzte a gondolatait. S bus töprengéseinek tizenhatodik napján kitért belőle a keserű szemrehányás:

Miért is nem házasodtam meg!

S lehunyta a szemeit. Az ellustult fantázia lázas munkába fogott. A nyugalmazott táblabíró elképzelte: hogyan lenne most, ha neki felesége volna. Az asszony

Ferencz József keserűvíz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószert.

A NAGY

Karácsonyi vásár

1902. december 1-én kezdődik.

Eladás meglepő olcsó árakkal

Köszeg, ált. takarékpénztár épület.

Krausz József, divatáru háza.

Még csak néhány napig.

Huzás már 1902. december hó 30-án.

Magy. kir. jótékonycélú államsorsjáték

főnyeremény 150.000 korona

Az összes nyeremények összege 365.000 korona.

Sorsjegyek a 4 koronáért kaphatók:

a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Csepelrakpart, Vámpalota), továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, vasúti állomásokon s a legtöbb dohányüzemben és váltóüzletben.

Budapest, 1902. július hó 1-én.

M. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Szőlőlugast ültessünk

minden ház mellé és házi kertjeinkben.

Ezre azonban nem minden szőlő alkalmas. (Ez a mód kizárólag terjedése ő mert nem olbresse ha megpórá, 'ermát' teu. hos. esert rokan nem értek er. er. ment eddig. Hol lugasnak

alkalm s a osat ültetik, azok öven eragá: h zukat az egész szőlő bérés idejen a legkínóbb muskataly és mas edes szőlővel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s minden oly íz, melynek fa a mellet a le. eske yebb gondó á-sál felnevelhető nem volna, ezenkívül mas er. ült. eknk. kerteknek. kertészeknek stb. a legremekeb

diasa anélkül hogy legkevésbé helyet is e. o. g. lina az egyébre haas: álható rezakból. Ez a legha: da osab gyüm. lca, mert minden évben terem.

A fajok ismeretelére vo alkozt: sz. es ényvoma tu katalo: ua bárkinek ingyen es bérmentv. ká detik meg. aki címét egy level: zdiapon tudja ja. Irnielék: első szőlőültetvénytelep Nagy-Károly. - n. Száltyelid

Nyavalyatörés.

Ki nehéz nyavalya, görcsök is más ideg bajban szenved, kérjen röpíratot róla. Kapható ingyen bérmentve Schwanenapotheke, Frankfurt a/Main

Petroleumgáz-főzőkészület

OPTIMUS.

Nélkülözhetetlen minden háztartásban. A legnagyobb fűtő erő. (1 liter víz 5 perc alatt forr.) Tiszta, könnyű kezelés, bél nélküli szolid kivétel a legerősebb sárgarézből. Ára darabonként 15 Kor. I-mét eladóknak árengedmény. Képes árjegyzék főző-készületről, világítási eszközökről és forrasztókról díjtalan.

Gerson Boehm & Rosenthal, lámpa- és lémarugyár,

Wien, XX/2, Donauechingenstrasse 20.
1014 Niederla: e: IV., Mühlgasse 3.

Brázay-féle

sós borszesz

nélkülözhetetlen házi szer.

Kapható mindenütt.

Legismertebb és legjobb
valódi francia konyak
Louis de Salignac & Co.
cégtől.

Cognac.

Kizárólagos főraktár

Köszeg és környékére:

Waisbecker Ede utóda
Schaar József

fűszer-, csengete- és bor-kereskedésben

Köszegen.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házi szer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölendő alkalmaztatik lézérényed, csúszás és megfázásoknál.

Intés. Szárazabb utazatok miatt bevarásláskor dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” ozegegyezséssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. A. I. és társa,

céász. és kir. udvari szállítók.

Rudolstadt.

Hartmann-féle

GYÖNGY-KÉKITŐ-KIVONAT

a legjobb. Egyedüli gyárosok

Hartmann. H. fia és társa Bécs.

Köszegen kapható Schaar Józsefnél.

Vigyázat a védjegyre és a háromszögű üvegekre.

KWIIPA FLUID
KIGYÓ JEL
TOURISTA-FLUID

Erősítés és erőmegújítás érdekében eredménytel használják az összes turisták, kerékpárosok és lovagok nagyobb tourok után.

1 üveg ára 2 kor. 1/2 üveg ára 1 kor. 20 fillér.

Valódi csak fenti védjeggyel. Kapható az összes gyógyszerárban.

Főraktár: Kroi apothelke, Korneuburg, Bécs mellett.

Csak is

Real de Sante Cruz Jamaica rum által lesz a tea izletes.

Real - Jamaica rum kapható Köszegen csak

Wentzl Ede,
fűszerkereskedésben.

Korcsolyatér-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint

Jégpályámat

már megnyitottam.

Bérlet-ugymint család-jegyek legolcsóbb árban kaphatók.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

Köszeg, 1902. nov. 28-án.

Kiváló tisztelettel

Grätzl János.